

„Fáur lýgur meir enn helvtina,“ men í Froðbæ funnu vit manninn, ið skroggði 1000, túsund, prosent.

Hetta vóru tey gotradunini, ið vóru, Poul F. Joensen gav »Dammium« í »Føroyatíðindi« seinasta leygardag!

Ikki so frætt sum ein titlinga-brestur politisk sæð! helt ein fyrri.

Men um tað so varð politisk útípað og máttleyst, ið hann við síðstu kreftum sínum orkaði at avrika, kundi tað — summi væntaðu so — verið frambrjóð sum ein »Jarðferðin«, eitt stuttligt teiti, ið kundi givið okkum ein biligan látur. Men verri enn so — tað var ikki einisinni so frætt. Einans ein streymur av gallstóttar og vanmáttar orðum, ið fingi gjørt lesararnar líkagyltugur yvirfyri einum »líkagyltugum« manni. Teir logdu blaðið frá sær og upp-góvu við alla mannin sum vónleysan og ódugandi stríðsmann.

Vit kundu og kanska áttu at gjørt tað sama. Men lesararnir, ið ikki lesa »Føroyatíðindi«, hava rímliga krav uppá at fáa mannin »presenteraðan«, so sum svar uppá tiltalu krevur. Við lesarum »Føroyatíðindies«, sum skil er í, liggur landið ørvisi. Teir siga rímligt allir sum ein: Vit hava fingið nóg mikið og ivaleyst frá manninum sjálvum. Okkum torvar ikki eitt orð aftrat. Hann hevur dømt seg sjálvan og sýnt seg nektadan og beran fyrri øll saklig vápn í hesari holmgongu. Hesin lýtur lesara »Føroyatíðindies« yvir fyrri manninum verður undirstríkaður av, at tómlæikskenndan og vanmáttarkenslan kendist sterkari, enn annars hevði verið tilfellið, um maðurin ikki so víða, so langt og so tjúkt hevði gjørt burturúr til frábøðaða gotraduni, hann vildi lata rigna yvir »Dammium«. »Nú skal »Dammium« hava tað!« líkasum tók hann í herðarnar á hvørjum manni, hann kom fram við. Ein skuldi trú, hann hevði kenning!

— — —
Ein vikan gekk tó, uttan at tað eydnaðist at fáa lott meir enn eina veika patrón — og hon fýsti, tá ið av skuldi ganga! Lesararnir væntaðu so vist nakað ógvuligt, so dygga viðgerð hann fekk her í blaðnum — fólkaliga, sakliga og sanna sjálvandi, so har var ikki gott at koma aftur um aftur. Hvat skuldi hann neyðar maður, sum tók »gift«, áðrenn hann byrjaði! Kortini mátti hann, hildu menn, kunna borið okkurt »nýtt« um t. d. tíðindi sni um tey 60.000 til jarðaeigararnar, um reystmannskap sín uppi í Rangabotni, um Gernoves »løg-gang«, um spurningin viðvíkjandi famhald av blaðstjórabrævinum (særliga tað um Kristin) og um annað, ið vit høvdu nøkur saklig orð um. Men um alt hetta, ið kundi haft lesaranna athuga, var tagn og er enn tagn hjá tí gæva »stríðskempu«.

Men tá ið tað leið út í endan á næsta viku, frættist tíðindi undan Heygunum. Ein fermentur flokkur hevði dragsað lóður til »Føroyatíðindi«. Kriggsdubbað skuldi tað koma sum aldri áður: patrónbeltir yvir háls og herðar og niður á miðu — kjákkað! Ikki holið tómt — og allar skulu gella yvir høvðið á »Dammium«!

Ferdigur! Sjárdur vá av orm-inum! rungaði oman av Hamri. »Móti Pouli kann »Dammium« einki gera — tað skulu tit nú fáa at siggja,« helt hin gamli fyrri.

»Ver nú ikki so ovfarakátur! Skammurin viti. Hatta og hatta . . . ja, so mangt . . . so mangt melur mæi í høvðinum . . . so mangt sigi eg tær . . . tú veit tað best sjálvur . . . men tað skal ikki sigast okkum til last . . . nei, tað skal ikki leggjast okkum fyrri, at vit ikki hava gjørt tað, ið vit hava kunnað . . . á, tala ikki! . . . sum nú hatta, hina ferð har suðuri . . . lampaði gavstrikkurin okkum ikki, so væl vit settu hann niður . . . tala ikki, sigi eg . . . hevði hann tá vart garðin! . . . á mín deiliga kúgv! . . . sum ein svísk kundi hon nú staðið sjálf fjórða á básinum . . .«

»Lat fara, góða mín . . . lat fara. Nú hevur hann tíkið svørðið í hond til allan ódal at verja — og »Dammium«, hann skal vera tann fyrsti, sum í blóði skal vaða. Tað skal Poulin vera maður fyrri! . . .«

— Soleiðis var lýturin.

— — —
So kom »Føroyatíðindi«. Jú, satt var. Á tremur — kjákkað! Og alt um Stalin og »Dammium«. Ið tveittir vóru í sama leyp.

Fýra riðu herarnir fram!

— Men ólukkutíð, allar patrónirnar fýstu! Har lá álópið! Lesararnir sóu einans nakrar sotsvertaðar hendur. Ikki eina einastu patrón, ið kundi nerva »Dammium« uppá eitt há! Ikki so frætt sum eina politiska oyra-fíku fekk hann.

— — —

Hygg nú kanónirnar hjá P. F. J. Ikki ein feril av einum politiskum høggi. Hevur nú ein sæð so ússaligt! Og enn og verri: tað sindrið av tillopi verður til beinleiðis heiður fyrri »Dammium«. Sum nú hatta við tí nýggja trolaramálinum. Láturligt, um maðurin ikki var til at onkast yvir:

P. M. Dam gevur hann last fyrri at starvast fyrri at fáa ein nýggjan trolara! Og tað, sum verri er: hann fær last fyrri, at hann arbeidir uppá ein máta, sum allar arbeidarar klassin, menn og kvinnur, á fjølmentum arbeidarafundi hevur viðtikið. Og nú kemur tað lagna: Poul F. Joensen var sjálvur á hesum fundi. Mótmælti hann? Á, nei! Men hvat gjørdi hann tá, hesin gævi samfundsreformatur? Lat

»Føroyatíðindi« greiða frá hesum — tað spælir viðhvørt ta moralsku rolluna. Ein tílik frágreiðing kundi givið tí høvi til eina moralska revsingarprædiku — verð so góð, »Føroyatíðindi«! Vit aftra okkum.

— — —
Assurancainntøka í túsundatal! skutu teir, P. F. J. og hansara menn, móti »Dammium« seinasta val. Og so merkiligt tað ljóðar fyrri hvørjum skilafólki: hetta varð sagt sum ein »kom-promiterandi« politisk last fyrri »Dammium«. Politisk deyðssynd! »Vit hava spurt ekspert, og hann hevur roknað út . . . í túsundatal . . .« so ljóðaði, og soleiðis ljóðar.

»Hví ikki »Dammium«? spurdi ein sáttliga hin, ið skræddi seg um hetta. Hví ikki hann, líka so væl sum ein Havnarmaður, sýslumaðurin ella Poul Nolsøe á posthúsinum?»

»Ha, hvat sigur tú? — hann stóð og gapaði: »hví?«

Vit frættu hetta og stuttileikaðu okkum. Eitt av teim mongu dønum um ta gallslúru ovundina! Og óivað í kenstu av, at hvør patrónin, hann hevði at loda »Føroyatíðindi« við, kom at fýsa, tekur Poul F. Joensen til assurancapatrónina í vón um, at hon í øllum föllum vil koma at knalla í oyrunum á øllum teim øvundsjúku.

2000 kr. vinnur P. M. Dam við assurancu av trolaranum og A. T., skjýtur hann út. Tvey túsund krónur!

Neyðar maður, neyðar øll tey øvundsjúku, sum fegnast sóu »Dammium« svolta! Kanska vit kunna geva teinum ein linna — vit eru ikki so harðhjartaðir, at vit ikki unna sjálvt okkara mótsøðumonnnum ein leskandi drykk ella eina linnandi »tablett«.

Og vit vilja geva hesa »tablett« fyrri einki. Hon er:

A. T. er assurerað gjøgnum partamannin Poul Nolsøe, post-ekspeditor.

Lætti tað, »vinnir« mínir?

Av trolaraassurancapremiuni fær P. M. Dam sum premiunnakrevjari 2 — tvey — prosent. Premian er 8—10.000 kr. um árið.

Altso ikki 2000 kr., men upp til 200!

Lætti tað? Ikki 100 prosent, veit eg. Men tað átti at gera ein góðan mun rúmari fyrri hjartanum.

»Virkuliga: 2000 niður í 160 til 200, tvey hundrad krónur. Jú, vit lættu hesi tíðindini. Men best var tað, um »Dammium« einki fekk, ikki eitt oyra! hoyra vit tað sjóða við hjartaroturnar á teim øvundarsomu. Men tit sjúklingar! Lat tað ugga tykkum: eingin fær 100 prosent sómur, heldur ikki hin øvundsjúki — tað gerst ikki við. Verðin gevur nú einaferð ikki ørvisi.

— — —
»Fáur lýgur meir enn helvtina!« Men nú hava vit funnið manninn, ið skroggði 1000 prosent — tað er væl altíð nakað at vera erpin av!

Skuldi ein so haraftrat gjørt

út móti rekord í »síðiligum« orðabrúki, so var út frá tí óvanliga sjónarmiði vorðið sum væl, góðu »vinnir« mínir! Og her eru tit óivað fremstir.

Hvat halda tit um hesa »bukettina« hjá P. F. Joensen í »hampablaðnum«, »Føroyatíðindi«. Vit »citera« úr grein hansara móti »Dammium«:

»Skurk har sit Helved í Sinde . . . Snog suger sig saa fed som han evned . . . en halv Snæs Aar igennem han tog, loj, bedrog, til han revned . . . tvíbúkatur . . . haft andaliga forstoppelse . . . skarnið dreiv út um fleiri teigar . . . tilfikt óturski . . . tóðurðgva . . . skrál-hálsur og livibreyðspolitiskari . . . javnaðarfýsbjólur . . . politiskur tvítulungur . . . kúlurunda kvíggj-evni . . . o. s. fr.«

Hetta vóru kanónskotini hjá Poul Frederik Joensen í »Føroyatíðindi«, blaðnum, sum so ofta ósmæið hættr sær at lást av moralskt til at hoyra — sannleikan.

— — —

Tá ið vit av øðrum smá-hendingum frá kolastríðnum víta, at 1000 skroggði, sum her er víst á, og tann her citerað sprokbukett ikki á nakran hátt er rekordin hjá Poul F. Joensen og »Føroyatíðindi«, so hava vit mannin og blaðið júst í teirra rétta skapi.

Ein prýðilig greipa!

Tíðindabráv.

Vestmanna, 8. mars 1938.

Her sum um alt landið hevur tær síðstu vikurnar verið ruskveður og stundum sant harðveður; men skaði hevur tó eingin verið her, hvorki uppá skip ella hús. Fríggjanáttina var so harðført, at tá hildu vit, at skaðin var visur, men tibeitur hendi einki.

Skipunum, sum farin eru á Suðurlandið, veit íverri ikki so væl við. Men frætt er frá øllum Vestmannaskipum. Øll hava tey fingið einhvønn skaðan uttan »Emanuel«. Hini hava sum sagt óll fingið storri og smærri skaðar; men verst er tó vorðið við »Vesturfarinum«, ið inn er komið á Vestmanoy. Skiparin og triggirav manningini høvdu fingið so stóran skaðar, at teir máttu leggjast á hospitalið. Seinastu tíðindi frá teim siga, at teir eru nakað frægari — so vónandi verða teir ikki at fáa nakað varugt mein. Skipið sjálvt væntast heim til Føroyar ein av teim fyrstu dogunum fyrri at verða eftirhugt.

I dag fór skipasmiður J. Hansen úr Vestmanna til Havnar, har hann skal vera fyrstøðumaður á teirri nýggju skipasmiðjuni, sum har verður gjørd. Tað er kediligt fyrri okkum Vestmenningar at missa hendan mannin — og ringt verður at finna hansara líka. Men sjálvandi vilja vit ikki øvunda Havnarmonnum, at teir fingi hann. Tað skulu sjálvandi góðar kreftir til at leiða eina nýggja stórdrift.

MINK.

Bæsta kvalitet sæljer Svecia pælsfarm.

Åskekärr Nära,
Göteborg, Sverige.

Ombud for Færøerne:

J. O. Reinert,
Thorshavn.

„Smiril“

Vegna ketilreinsan siglur »Smiril« til Klakksvíkar ónsdagin 16 kl. ca 21. Tórshavn tann 17. kl. mjb »Kvik« í »Smiril«s rutu. Leygardagin tann 19 á miðdegi ella sunnorgunin 20 siglur »Smiril«: Tórsh.—Skálavík (eventuelt Húsavík—Dal) Kvalbæ—Tvoroyri—Vág. Mánadagin tann 21. kl. 6,30 frá Vági Tvoroyri—Kvalbæ—Skúvoy—Sand—Tórshavn.

Tórshavn, 11. mars 1938.

„Smiril“s Administrator.

Vit hava haft sóknarstýrisval, og eru triggir nýggir menn valdir í stýrið. Vit vilja vóna, at hesir menn eru búnir at fáa sett á gongd tær stóru fyrilokur, ið her liggja og lida uppá góðar kreftir fyrri at fáast í lag. Her krevst, at rættir menn taka sær um reiggj. Orð og vakrir talu-máttar muna einki her. Skal bygðin trivast, megu umfatandi arbeidir setast á stovn, og her má kommunan ganga á odda.

W.

Fýra riðu fram - móti Dam.

Teir halda tingráð:

1. Eil skal tað vera sum á sinni, tá ið teir tveittu mæi fiskin fyrri borð . . . Hann skal hava tað . . . eg leggi á kroppin á honum. Maður fyrri honum, ja tað eri eg. Men ólukkutíð, hann er embætismaður. Og tvei sigi fyrri mæi, at minsta straffin er 3 mánaðar og hægsta 6 ára fongsul . . . men hann skal hava tað . . . lat okkum fara til hin »Dammium«.

2. Eg orkaði ikki hina ferð at lata hann úr . . . kenni eg enn svíðan av brestinum, hann gav mæi. Men hesa ferð skal vera ørvisi. Gryllskort taki eg uppá, og so gevi eg honum yvirhálgingina bæði á donskum og fronskum. Lærdur eri eg, vita tit. Smøl skó fyrri meg at seta hann á niðasta bonk av tríati.

3. Ha, a—a! Hann var rámur! Jú, eg haldi við tykkum. Nú skal eg ikki vera nakar halarduskur, men . . . Hvát? Til halda, eg reypi. Men hann er ikki av kvinnu føddur . . . kom, ein strammur hevði verið góður.

4. »Frændi er frændi verst« . . . tað skulu menn nú sanna. Eg hýsi tykkum øllum, men